

แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก

อภิรัตน์ สะอาดม่วง,* สติรพร เขาวนชัย,** และสำราญ มีแจ้ง***

มหาวิทยาลัยนเรศวร

ได้รับบทความ: 7 มกราคม 2568 ปรับปรุงแก้ไข: 28 กุมภาพันธ์ 2568 ตอรับการตีพิมพ์: 11 มีนาคม 2568

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก และ 2. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก มีการดำเนินการวิจัย 2 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก จำนวน 100 คน แบ่งออกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 12 คน และครูผู้สอน จำนวน 88 คน เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร จำนวน 4 คน เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1. ผลการศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี 2. ผลการศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก พบว่า สถานศึกษาควรจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบท สภาพแวดล้อม วัฒนธรรมและวิถีชีวิตของชุมชนและจัดพื้นที่ให้ครู นักเรียน ผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้สะท้อนความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรให้เกิดความสมบูรณ์และนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และสร้างความตระหนักให้ครูจัดการเรียนการสอนในรูปแบบ Active Learning เพื่อสร้างการเรียนรู้ที่ดีโดยให้ครู

* นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อาจารย์หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

*** รองศาสตราจารย์ ดร. อาจารย์หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

มีการวัดและประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลายและเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินครูควรปรับให้สอดคล้องกับบริบทในพื้นที่โรงเรียนขนาดเล็กและผู้บริหารสถานศึกษามีการออกนิเทศกำกับติดตามเยี่ยมชมชั้นเรียนของครูอย่างสม่ำเสมอ

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการ, โรงเรียนขนาดเล็ก, พื้นที่สูง, ถิ่นทุรกันดาร

Guidelines for the Academic Administration of Small Schools in Highland in the Wilderness Area under the Tak Primary Educational Service Area Office

Aphirat Saartmoung,^{*} Sathiraporn Chaowachai,^{**} and Samran Mejang^{***}

Naresuan University

Received: January 7, 2025 **Revised:** February 28, 2025 **Accepted:** March 11, 2025

Abstract

This research aimed to 1) study the academic administration of small schools in remote highlands under the Office of Tak Primary Educational Service Area, and 2) study the academic administration guidelines of small schools in the area. The research was conducted in 2 steps. Step 1: studying the academic administration of small schools in remote highlands under the Office of Tak Primary Educational Service Area. The sample included 12 school administrators and 88 teachers, in total 100, from the schools under the Office of Tak Primary Educational Service Area. The data were collected using a 5-level rating scale questionnaire. The data were analyzed using the mean and standard deviation. Step 2: studying the academic administration guidelines of small schools in the area. The informants included 4 experts with experience in the academic administration of small schools in remote highlands. The data were collected using an interview form. Data were analyzed by content analysis.

The results showed that 1) the study on the academic administration of small schools in remote highlands under the Office of the Tak Primary Educational Service Area achieved a high level, overall. When considering each aspect, it was found that curriculum development had the highest average score, while innovative media and technology development had the lowest average score, and 2) the results of the study on the guidelines for academic administration showed that educational institutions should develop school curricula that are correlated with the context, environment, culture, and way of life of the community. The space for teachers, students,

^{*} Master of Education Program in Educational Administration, Faculty of Education, Naresuan University

^{**} Assistant Professor Dr., Master of Education Program in Educational Administration, Faculty of Education, Naresuan University

^{***} Associate Professor Dr., Master of Education Program in Educational Administration, Faculty of Education, Naresuan University

parents, and stakeholders should be provided to reflect on the needs of developing an appropriate curriculum and employ it to help enhance the quality of education. They should also raise teachers' awareness to organize teaching and learning by applying active learning to create effective learning by having teachers measure and evaluate using various methods. Moreover, the tools used to evaluate teachers should be adjusted to be consistent with the context in the small school, and school administrators should regularly supervise and visit teachers' classrooms.

Keywords: Academic Administration, Small Schools, Highland Areas, Remote Regions

บทนำ

กระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงของโลกที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านวิทยาการ และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้การดำรงชีวิตของผู้คนในแต่ละประเทศ มีการติดต่อสื่อสารซึ่งกันและกันมากขึ้น มีความร่วมมือในการปฏิบัติการกิจและแก้ปัญหาต่าง ๆ ร่วมกันมากขึ้น สิ่งเหล่านี้นำไปสู่สภาพการณ์ของการแข่งขันทางเศรษฐกิจ การค้า และอุตสาหกรรมระหว่างประเทศอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ และเป็นแรงผลักดันสำคัญที่ทำให้หลายประเทศต้องปฏิรูปการศึกษา เพื่อเป็นตัวบ่งชี้ความพร้อมในการเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 และศักยภาพในการแข่งขันในเวทีโลกของแต่ละประเทศ การจัดหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนการสอนจำเป็นต้องมีความเป็นพลวัต ก้าวทันกับความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ โรงเรียนต้องเป็นหน่วยบริการทางการศึกษาในมิติที่กว้างขึ้น หลักสูตรและการเรียนการสอนต้องมีความเป็นสากล ต้องมีการพัฒนาทักษะการคิดและการปลูกฝังด้านจริยธรรม (สำนักบริหารงานกรมมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2565)

การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อมสังคมการเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี ยุทธศาสตร์ที่ 4.3 ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้และมีใจใฝ่เรียนรู้ มีการออกแบบระบบการเรียนรู้ใหม่ การเปลี่ยนบทบาทครู การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษาและพัฒนาระบบการเรียนรู้ใหม่ เพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เป็นคนเก่ง และเป็นคนที่มีคุณภาพ มีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่ดีรอบด้าน มีสุขภาพที่ดีในทุกช่วงวัยและเป็นพลเมืองดีของชาติ รวมทั้งมีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ที่รัฐบาลจะต้องจัดการศึกษาให้กับประชาชนอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2561)

ประเทศไทยมีสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ชนบทและท้องถิ่นทุรกันดารห่างไกลทั่วทุกภาคที่มีปัญหาต่อการได้รับบริการทางการศึกษาอีกจำนวนหนึ่ง ซึ่งส่วนใหญ่เกิดจากความยากจน กลุ่มชาติพันธุ์ นอกจากนี้จะด้วยโอกาสในการเข้าถึงบริการทางการศึกษาแล้วคุณภาพของการศึกษายังต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2561) ซึ่งสอดคล้องกับ วิทยา จันทร์ศิลา (2561) กล่าวถึง สภาพทางภูมิศาสตร์ของสถานศึกษาบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร มีภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นภูเขาสูง ห่างไกล ทุรกันดาร สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2561) กล่าวถึง สภาพปัญหาหลายประการเกี่ยวกับโรงเรียนในพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร ได้แก่ ปัญหาด้านผู้เรียน ปัญหาด้านการเรียนการสอน ด้านบุคลากร สื่อและอุปกรณ์การเรียน รวมถึงด้านงบประมาณจากสภาพและบริบทการจัดการศึกษาของสถานศึกษา บนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดารดังกล่าวแล้ว ส่งผลให้สถานศึกษาบนพื้นที่สูงยังไม่สามารถจัดการกระบวนการ เรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสามารถวัดผลได้จากผลการทดสอบระดับชาติ O-NET (Ordinary National Educational Test) ประจำปีการศึกษา 2560 - 2565 ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ผล O-NET ต่ำกว่าระดับประเทศ ซึ่งผลจากการสำรวจ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 37.65 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานถึง 14.18 อีกทั้ง พบว่า ผลการทดสอบระดับชาติ NT ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา

ปีที่ 3 ต่ำกว่าระดับชาติโดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 42.30 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานถึง 16.30 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก, 2565)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เป็นหน่วยงานที่มีโรงเรียนขนาดเล็กที่อยู่ในพื้นที่พิเศษและประสบกับปัญหาดังกล่าว ผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจากการประเมินทั้งในระดับชาติ ระดับเขตพื้นที่ ระดับโรงเรียนอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ดังนั้นการพัฒนาและยกระดับมาตรฐานคุณภาพการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็กในพื้นที่พิเศษโดยมุ่งเน้นการพัฒนางานวิชาการเป็นหลักซึ่งเป็นหัวใจสำคัญในการขับเคลื่อนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน ผ่านการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จนทำให้ผู้เรียนเกิดศักยภาพสูงสุด ซึ่งการบริหารงานวิชาการที่ดีจะเป็นเครื่องจักรสำคัญที่ช่วยพัฒนา ส่งเสริม สนับสนุนให้โรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดารให้มีคุณภาพ มีมาตรฐานที่ดีขึ้น

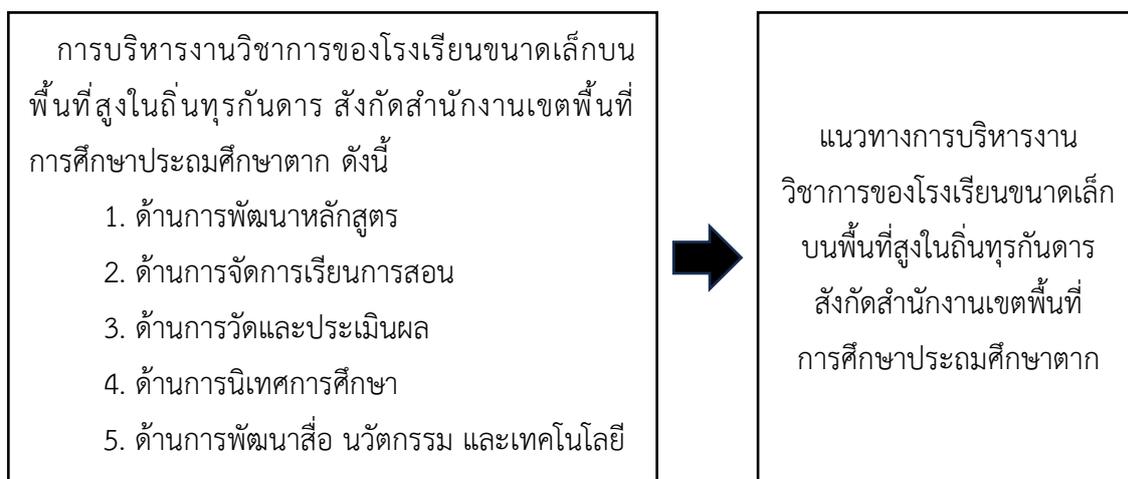
จากสภาพปัญหาและบริบทของโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก ที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยตระหนักและเห็นความสำคัญ ในการศึกษาและหาแนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เพื่อให้เกิดแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขการบริหารงานวิชาการโรงเรียนบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดารให้มีผลสัมฤทธิ์ตรงตามเป้าหมายการศึกษาต่อไปและผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารในการนำมาปรับปรุงและพัฒนาตนเอง ในการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก
2. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก

1.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก ซึ่งมีทั้งหมด จำนวน 12 โรงเรียน จำนวน 100 คน โดยจำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 12 คน และครูผู้สอน จำนวน 88 คน

1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน ประสบการณ์ และระดับการศึกษา มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร 5 ข้อ ด้านการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร 5 ข้อ ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร 6 ข้อ ด้านการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร 5 ข้อ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีของโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร 4 ข้อ รวมข้อคำถามทั้งหมด 25 ข้อ โดยมีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ผลปรากฏว่าได้ข้อคำถามที่สามารถนำไปใช้ได้ จำนวนทั้งสิ้น 25 ข้อ ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 จากนั้นนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้ (Try Out) ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามด้วยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha – Coefficient) ของ Cronbach (1951) ผลปรากฏว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.98

1.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก

2.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร จำนวน 4 คน ประกอบด้วย รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวังหวนวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านโสมง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 และผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนป่าไม้อุทิศ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์แนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก โดยเลือกจากข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดของแต่ละด้าน ในขั้นตอนที่ 1 มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยและสร้างแบบข้อคำถามให้ครอบคลุมการศึกษา ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์มีลักษณะเป็นแบบเติมคำตอบ

ตอนที่ 2 แนวทางการบริหารวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก มีลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์ จำนวน 5 ด้าน รวมทั้งหมด 5 ข้อ

2.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาสังเคราะห์ข้อมูลเป็นความเรียงแบบพรรณนาแล้วสรุปประเด็นเนื้อหาข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผลการวิจัยโดยใช้ตารางประกอบดังนี้

1. ผลการศึกษาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก

ตาราง 1 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก ในภาพรวม

ที่	การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร	n = 100		แปลผล	อันดับ
		\bar{X}	S.D.		
1	ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร	4.34	0.57	มาก	1
2	ด้านการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร	4.29	0.54	มาก	3
3	ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร	4.32	0.51	มาก	2
4	ด้านการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร	4.27	0.62	มาก	4
5	ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีของโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร	4.19	0.56	มาก	5
รวม		4.28	0.48	มาก	-

จากตาราง 1 พบว่า ผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.48) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.57) รองลงมา คือ ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.51) และด้านที่มีค่าเฉลี่ย

ต่ำสุด คือ ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีของโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.56) ตามลำดับ

2. ผลการศึกษา แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก

ตาราง 2 แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก

การบริหารงานวิชาการของ ที่ โรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงใน ถิ่นทุรกันดาร	แนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาด เล็กบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร
1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษาของโรงเรียนขนาด เล็กบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.57)	1. สถานศึกษาควรนำยุทธศาสตร์ชาติที่เกี่ยวข้องในด้านการศึกษามาเป็นแนวทาง ต้นแบบและเป็นโครงสร้างสำคัญในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยให้สอดคล้องกับบริบท สภาพแวดล้อม วัฒนธรรม และวิถีชีวิตของชุมชน 2. ผู้บริหารสถานศึกษา วิเคราะห์บริบท สภาพแวดล้อมและจัดพื้นที่ให้ครู นักเรียน ผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้สะท้อนความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรและนำไปใช้ในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงได้จริง 3. ผู้บริหารจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาผ่านการทำงานแบบมีส่วนร่วมของเครือข่ายสถานศึกษาในการร่วมคิด ร่วมพัฒนา ทำให้หลักสูตรเกิดความสมบูรณ์และนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2 ด้านการจัดการเรียนการสอน ของโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่ สูงในถิ่นทุรกันดาร ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.54)	1. ผู้บริหารควรสนับสนุนให้ครูศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น รวมไปถึงการอบรม ฝึกปฏิบัติการ ศึกษาดูงาน และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในระดับกลุ่มเครือข่าย ระดับเขตพื้นที่ และการสร้างแรงบันดาลใจให้ครูมีจิตวิญญาณ และอุดมการณ์ความเป็นครูในการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่พิเศษ 2. ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความตระหนักให้ครูเห็นความสำคัญในการพัฒนาตนเองผ่านรูปแบบและกระบวนการที่หลากหลาย การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หรือ PLC ของครูอย่างสม่ำเสมอ เพื่อร่วมคิด ร่วมแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอน

การบริหารงานวิชาการของ ที่ โรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงใน ถิ่นทุรกันดาร	แนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาด เล็กบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร
	3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรใช้กระบวนการในรูปแบบการพัฒนาตนเองผ่านการดำเนินงานในรูปแบบ PA ซึ่งมีองค์ประกอบและตัวชี้วัดที่ครอบคลุมทุกประเด็นในการพัฒนาตนเองและมีการรายงานผลการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรมที่ชัดเจนผ่านการประเมินจากคณะกรรมการ
3 ด้านการวัดและประเมินผล การศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก บนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.51)	<p>1. ผู้บริหารควรให้ครูมีการออกแบบการวัดผล โดยประเมินจากทักษะในชีวิตจริงให้มากกว่าการประเมินจากแบบทดสอบที่ใช้กันทั่วไป ปรับให้เหมาะสมกับบริบท โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล สำคัญ</p> <p>2. ผู้บริหารควรให้ครูมีการวัดและประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย และเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินครูปรับในสอดคล้องกับบริบทในพื้นที่โรงเรียนขนาดเล็กโดยไม่ยึดหรืออิงเกณฑ์มาตรฐานเดียวกันในการประเมินผล</p> <p>3. ผู้บริหารควรให้ครูผู้สอนวัดและประเมินผลโดยยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง ยึดโรงเรียนเป็นฐาน ประเมินตามสภาพจริง คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ปรับระดับความยากง่ายในการประเมินให้สอดคล้องกับบริบท สภาพแวดล้อมของตัวผู้เรียน</p>
4. ด้านการนิเทศการศึกษาของ โรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงใน ถิ่นทุรกันดาร ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.62)	<p>1. ผู้บริหารประชุมวางแผนร่วมกันเพื่อกำหนดผู้รับผิดชอบการนิเทศจัดทำข้อมูลสารสนเทศเพื่อกำหนดการนิเทศและจัดทำเครื่องมือการนิเทศ ดำเนินการนิเทศตามขั้นตอน ประเมินผลและนำผลมาสะท้อนปรับปรุงเพื่อพัฒนาต่อ</p> <p>2. ผู้บริหารใช้กระบวนการนิเทศแบบมีส่วนร่วมโดยดึงชุมชนและคณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการนิเทศการสอนในชั้นเรียนเพื่อให้ชุมชนและคณะกรรมการเห็นกิจกรรมและกระบวนการในการพัฒนาและขับเคลื่อนการศึกษาของโรงเรียน</p> <p>3. ผู้บริหารใช้เครื่องมือและวิธีการนิเทศที่หลากหลาย ตามสภาพจริง โดยใช้วิธีการทั้งออนไลน์ แบบปกติและเป็นการเยี่ยมชมแบบไม่เป็นการ หรือใช้ในรูปแบบการนิเทศตนเอง นิเทศจากเพื่อน นิเทศจากผู้บริหาร ซึ่งเนื้อหาหรือข้อกำหนดงานยึดรูปแบบตามข้อตกลง</p>

การบริหารงานวิชาการของ ที่ โรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงใน ถิ่นทุรกันดาร	แนวทางการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร
	<p>ในการพัฒนางาน PA เพื่อให้สอดคล้องกับการประเมินในรอบปี และส่งผลต่อการขอมีวิทยฐานะครู</p> <p>4. ผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการนิเทศโดยยึดโรงเรียนเป็นฐาน และเยี่ยมชมชั้นเรียนของครูอย่างสม่ำเสมอ เพื่อรับทราบปัญหา ตามสภาพจริงที่เกิดขึ้น และหารือร่วมกับครูเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไข ปัญหาที่เกิดจากการจัดการเรียนการสอน</p>
<p>5 ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีของโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร (\bar{X} = 4.19, S.D. = 0.56)</p>	<p>1. ผู้บริหารควรให้ครูเลือกใช้สื่อ DLTV และ DLICT ตามความพร้อมของโรงเรียน โดยตัวผู้บริหารมีการกำกับติดตามอย่างสม่ำเสมอ นำผลการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค ความสำเร็จผ่านกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระบบ PLC ร่วมกันอย่างจริงจัง</p> <p>2. ผู้บริหารควรพาครูไปดูงานโรงเรียนต้นแบบ DLTV หรือโรงเรียนขนาดเล็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางไกลผ่านดาวเทียม นำความรู้ ประสบการณ์ ความเข้าใจ มาจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และรายงานผลการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาความก้าวหน้าในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต่อไป</p> <p>3. ผู้บริหารควรจัดให้มีการประกวด Best Practice ใช้สื่อ DLTV ดีเด่นของครูผู้สอน มีการมอบรางวัลและสร้างแรงจูงใจให้กับครูที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีเด่นผ่านการใช้สื่อ DLTV และสื่ออื่น ๆ ที่เหมาะสมอย่างต่อเนื่อง</p>

จากตาราง 2 พบว่า แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก ดังนี้ จากการสัมภาษณ์ พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร มีค่าความถี่มากที่สุด (\bar{X} = 4.34, S.D. = 0.57) ควรจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับบริบท สภาพแวดล้อม และในการพัฒนาหลักสูตรควรร่วมคิด ร่วมพัฒนา ทำให้หลักสูตรเกิดความสมบูรณ์และนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ รองลงมา ด้านการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดารมีค่าความถี่ (\bar{X} = 4.29, S.D. = 0.54) ควรมีการจัดอบรม ฝึกปฏิบัติการ ศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้พัฒนาตนเองผ่านรูปแบบ และกระบวนการที่หลากหลายมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูอย่างสม่ำเสมอมีการรายงานผลการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีของโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร (\bar{X} = 4.19, S.D. = 0.56) ควรมีการเลือกใช้สื่อ DLTV ในการจัด

การเรียนรู้และผู้บริหารมีการกำกับติดตามอย่างสม่ำเสมอ พาคูไปดูงานโรงเรียนต้นแบบ DLTV จัดให้มีการประกวด Best Practice ใช้สื่อ DLTV ดีเด่น มอบรางวัลและสร้างแรงจูงใจให้กับครู ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย เรื่องแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก สามารถอภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. จากการศึกษาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก ในภาพรวม พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีของโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร

1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษากับคณะครูร่วมกันดำเนินการวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน นำนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ นโยบายสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ยุทธศาสตร์ชาติ และบริบทของสถานศึกษา สภาพแวดล้อมทางสังคม นำสู่การสร้างหลักสูตร การปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตรให้มีความยืดหยุ่นและสอดคล้องกับวิถีชีวิตและบริบทของโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร มีการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนที่มีอยู่เพื่อให้มีความทันสมัย เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน สภาพทางสังคม หลักสูตรต้องมุ่งเน้นการจัดการศึกษาเพื่อดำรงไว้ซึ่งวัฒนธรรมและการประกอบอาชีพที่สามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันของผู้เรียนได้ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สติพร เขาวนชัย (2567) ที่กล่าวว่า การพัฒนาและการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา มีความสำคัญในการช่วยกำหนดแนวทางให้สถานศึกษาสามารถพัฒนาผู้เรียนได้ตรงกับความต้องการ ความสามารถและบริบทของสถานศึกษา เนื่องจากเกิดจากการมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรของผู้สอนในสถานศึกษา จะทำให้ผู้เรียนเกิดคุณภาพและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่สถานศึกษากำหนดและสอดคล้องกับแนวคิดของ จิตมา วรณศรี (2566) ที่กล่าวว่า กระบวนการบริหารวิชาการในสถานศึกษาเป็นกระบวนการจัดการศึกษาที่มีความสำคัญและส่งผลกระทบต่อคุณภาพผู้เรียนการจัดทำหลักสูตรดำเนินงานเกี่ยวข้องกับการนำหลักสูตร ซึ่งเป็นแผนหลักของการจัดการศึกษาสู่การปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายตามหลักสูตร และการจัดโครงการ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ประเมินผลการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษาเกี่ยวกับความรู้ ทักษะ ความสามารถ สมรรถนะตามที่หลักสูตรระบุไว้ และสอดคล้องกับแนวคิดของ Wiles, & Bondi (2011) ที่กล่าวว่า หลักสูตรสถานศึกษาเป็นการออกแบบและพัฒนาแผนในการพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษาร่วมกันกับผู้บริหารสถานศึกษาและผู้สอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้รับความรู้ ทักษะ และเจตคติที่จำเป็นต่อการพัฒนาตนเองและการดำรงชีวิตในชุมชน

1.2 ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีของโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากปัจจัยสำคัญที่เกี่ยวข้องกับบริบทที่มีข้อจำกัดในเรื่องของงบประมาณที่มีค่อนข้างน้อย บุคลากรมีไม่เพียงพอ ผู้บริหารปรับเปลี่ยนบ่อยครั้งและด้านสภาพทางภูมิศาสตร์มีข้อจำกัด รวมถึง

ปัจจัยแวดล้อมอื่นของโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่พิเศษทำให้การพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีรวมไปถึงการนำเครื่องมือหรือนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ย่อมส่งผลให้กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนในสถานศึกษายังไม่ตอบสนองกับการพัฒนาผู้เรียนรวมถึงผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษาไม่ได้มุ่งเน้นการเรียนรู้ด้วยสื่อทางไกลผ่านดาวเทียมที่สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพและการใช้สื่อการสอนและเทคโนโลยีที่เหมาะสมเข้ามาพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ การแก้ปัญหาเชิงขาดการกระตุ้นผู้เรียนให้เกิดความสนใจต่อการเรียนรู้ที่ดี สอดคล้องกับแนวคิดของ สตรีพร เขาวนชัย (2567) ที่กล่าวว่า ถ้าผู้บริหารสถานศึกษา รู้จักนำดิจิทัลเทคโนโลยีมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ในกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน การเชื่อมต่อโลกภายนอกสู่ห้องเรียนผ่านอินเทอร์เน็ตก็มีส่วนทำให้ผู้เรียนสนุกกับการเรียนรู้มากขึ้นย่อมส่งผลต่อผู้เรียนในด้านการเรียนรู้และคุณภาพที่ดีขึ้นเต็มตามศักยภาพซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Mayer (2005) ที่กล่าวว่า สื่ออนวัตกรรม เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือหรือทรัพยากรที่ใช้กระบวนการสอนและการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน สื่อการเรียนรู้ส่งเสริมการเรียนรู้ในทุกรูปแบบ เช่น สร้างความเข้าใจ กระตุ้นความสนใจ การพัฒนาทักษะและการแก้ปัญหาและยังสอดคล้องกับแนวความคิดของ Kozma (1991) ที่กล่าวว่า สื่อการเรียนรู้เป็นเครื่องมือหรือทรัพยากรที่ใช้ในการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น หนังสือ แผนผังความคิด วิดีโอ การเรียนรู้ภาพเคลื่อนไหว

2. จากการศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก พบว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรวมไปถึงภาคีเครือข่ายของสถานศึกษา ควรร่วมพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร ดังนี้

2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร พบว่า มีระดับการปฏิบัติสูงที่สุด โดยผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร ไว้ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำยุทธศาสตร์ชาติที่เกี่ยวข้องในด้านการศึกษามาเป็นต้นแบบและเป็นโครงสร้างสำคัญในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบท สภาพแวดล้อม วัฒนธรรมและวิถีชีวิตของชุมชนและสถานศึกษา และจัดพื้นที่ให้ครู นักเรียน ผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้สะท้อนความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรให้เกิดความสมบูรณ์และนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อเป็นข้อมูลให้คณะกรรมการหลักสูตรสถานศึกษานำไปปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องเหมาะสมต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ จิตติมา วรณศรี (2566) ที่ได้กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีแนวทางการกระบวนการขั้นตอนดังนี้ การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ตามมาตรฐานตัวชี้วัด กำหนดจุดมุ่งหมายโดยการมีส่วนร่วมจากทุกส่วนเป็นการคาดหวังที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน กำหนดโครงสร้างเนื้อหาที่จำเป็นต่อผู้เรียน วิเคราะห์มาตรฐาน ตัวชี้วัด คำอธิบายและโครงสร้างรายวิชาเพื่อจำแนกให้เห็นว่า ตัวชี้วัดกำหนดให้ผู้เรียนต้องมีความรู้และทักษะใด และแนวทางการจัดการเรียนรู้วัดผลการเรียนรู้การจัดการหลักสูตรสถานศึกษานำเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อพิจารณาเห็นชอบจึงนำหลักสูตรไปสู่การใช้จัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนต่อไป สอดคล้องกับแนวคิดของ ไชยา ภวะบุตร (2565) ที่ได้กล่าวว่า กระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาประกอบด้วย การวิเคราะห์หลักสูตร กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร การจัดโครงสร้างหลักสูตร การจัดทำหลักสูตร กำหนดการวัดและ

ประเมินผล การนำหลักสูตรไปใช้ การประเมินหลักสูตร และการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อวิศยา แสงทอง (2564) ที่ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนวัดจันทราวาส (ศุขประสารราษฎร์) ได้กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงหลักสูตรเดิมที่มีอยู่แล้วให้มีความสมบูรณ์ เหมาะสมกับความต้องการของสถานศึกษา และจุดมุ่งหมายของการสอนมากยิ่งขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ตรงตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน คือ การสำรวจความต้องการ การกำหนดวัตถุประสงค์ การเลือกเนื้อหาสาระ การจัดเนื้อหาสาระ การเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการประเมินผลและวิธีการประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกวรรณ ยมจันทร์ (2560) ที่ได้วิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ได้กล่าวว่า การเตรียมการและการวางแผนจะต้องเกิดขึ้นจากหลาย ๆ ฝ่ายทำงานร่วมกันเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เหมาะสมและการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข ทั้งนี้เพราะการวางแผนและการเตรียมการที่ผู้ทำงานเห็นความสำคัญและเกิดจากหลาย ๆ ฝ่ายจะช่วยทำให้การปฏิบัติงานมีทิศทางที่ถูกต้องและตรงความต้องการในการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนอย่างแท้จริง

2.2 ด้านการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร พบว่า มีระดับการปฏิบัติรองจาก ด้านการด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร โดยผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร ไว้ดังนี้ ผู้บริหารควรสนับสนุน ส่งเสริมให้ครูศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น รวมไปถึงการอบรม ฝึกปฏิบัติการ ศึกษาดูงานและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในกลุ่มเครือข่าย ระดับเขตพื้นที่อย่างต่อเนื่อง สร้างความตระหนักให้ครูจัดการเรียนการสอนในรูปแบบ Active Learning จัดการศึกษาที่เน้นและพัฒนาทักษะด้าน IT เพื่อสร้างการเรียนรู้ที่ดีและเห็นความสำคัญในการพัฒนาตนเองผ่านรูปแบบและกระบวนการที่หลากหลาย เข้าร่วมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพ หรือ PLC ของครูอย่างสม่ำเสมอ เพื่อร่วมคิด ร่วมแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอน ใช้กระบวนการในรูปแบบการพัฒนาตนเองผ่าน การดำเนินงานงานในงาน PA ซึ่งมีองค์ประกอบและตัวชี้วัดครอบคลุมทุกประเด็นในการพัฒนาตนเองและมีการรายงานผลอย่างเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สติพร เชาวน์ชัย (2567) ที่ได้กล่าวว่า การดำเนินงานที่ครูผู้สอนจัดสถานที่ หรือกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ โดยให้ผู้เรียนเกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน จนทำให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้และสามารถนำประสบการณ์ต่าง ๆ ไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสม สอดคล้องกับแนวคิดของ ธีระ รุญเจริญ (2562) ที่ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลจะต้องปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับบริบทของโลกที่เปลี่ยนแปลงไปและพัฒนาผู้เรียน ครูให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ การจัดการยุคใหม่ต้องมีคุณลักษณะที่สำคัญประกอบด้วย การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ที่หลากหลาย มีทักษะดิจิทัลเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยี สอดคล้องกับแนวคิดของ จินฉนวน ปะโคทัง (2561) ที่ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ที่ดีนั้นมีความจำเป็นที่ต้องสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยสื่อเทคโนโลยีเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเลือกวิชาที่ชอบและบูรณาการวิชาต่าง ๆ มีการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบเพื่อให้เกิดการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ทั้งครูและผู้เรียนโดยมีการพัฒนาผู้สอนให้มีทักษะที่ดีในการจัด

การเรียนรู้ สอดคล้องกับแนวคิดของ Higgins (2018) ที่ได้กล่าวว่า การจัดการศึกษายุคดิจิทัลต้องมีหลักสูตรที่แตกต่างจากเดิม เนื่องจากความก้าวหน้าในยุคดิจิทัลก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านความรู้ ข้อมูลสารสนเทศสำหรับคนยุคใหม่ มีวิธีการเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศได้รวดเร็ว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธริศร เทียบปาน (2561) ที่ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาในเขตจังหวัดภาคใต้ ผลการศึกษาพบว่า สภาพปัญหาด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวัญข้าว ชุ่มเกษรกุลกิจ (2560) ได้วิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า มีสภาพปัญหาด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก เช่นกัน

2.3 ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร พบว่ามีระดับการปฏิบัติรองจาก ด้านการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร โดยผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร ไว้ดังนี้ การวัดและประเมินผลที่ดีควรยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ปรับระดับความยากง่ายในการประเมินให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของตัวผู้เรียน โดยให้ครูมีการวัดและประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลายและเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินครูปรับในสอดคล้องกับบริบทในพื้นที่โรงเรียนขนาดเล็กโดยไม่ยึดหรืออิงเกณฑ์มาตรฐานเดียวกันในการประเมินผลเน้นการประเมินจากทักษะในชีวิตจริงให้มากกว่าการประเมินจากแบบทดสอบที่ใช้กันทั่วไป สอดคล้องกับแนวคิดของ สมนึก ภัททิยธนี (2565) ที่ได้กล่าวว่า การประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียน ต้องใช้งบประมาณ เวลา ร่างกาย และพลังความคิดทั้งในส่วนของผู้สอน และผู้เรียนในฐานะผู้ถูกวัด ประโยชน์ที่ได้รับจากการดำเนินงานจะคุ้มค่าเพียงใดเป็นสิ่งที่ผู้เกี่ยวข้องต้องดำเนินการถึงสิ่งสำคัญในการประเมิน คือ ประโยชน์ต่อผู้เรียน ประโยชน์ต่อผู้สอน ประโยชน์ต่อฝ่ายแนะแนว ประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดของ โชติกา ภาชีผล (2560) ที่ได้กล่าวว่า การวัดผลประเมินผลการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่มีระบบในการปฏิบัติ ประกอบกับเป็นการวัดและประเมินผลทางอ้อมจึงมีความจำเป็นที่ต้องวางแผนอย่างเป็นระบบที่ชัดเจน ดังนี้ 1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการวัด 2. การวิเคราะห์เป้าหมายของการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น 3. หลักการเลือกใช้และสร้างเครื่องมือให้มีคุณภาพและเหมาะสม 4. หลักการนำไปทดสอบตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ 5. หลักการตรวจให้คะแนน 6. หลักการตัดสินคุณค่าของผลการเรียนรู้ 7. หลักการรายงานผลและนำไปใช้ในการพัฒนาปรับปรุงการเรียนรู้ สอดคล้องกับแนวคิดของ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2560) ที่กล่าวว่า การประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียนจะช่วยให้ผู้สอนออกแบบการวัดและการประเมินผลได้ตรงตามวัตถุประสงค์และเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาผู้เรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สารินทร์ เอี่ยมครอง (2561) ที่ได้วิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในจังหวัดชัยนาท สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ผลการศึกษาพบว่า สภาพปัญหาด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน อยู่ในระดับมาก และยังคงสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ จักร พรสุภาพ (2560) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในอำเภอสะเมิง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า สภาพปัญหาด้านการวัดผล ประเมินและเทียบโอนผลการเรียนมีสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก

2.4 ด้านการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร พบว่า มีระดับการปฏิบัติ รองจาก ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ให้แนวทางการบริหารของโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร ไว้ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาออกนิเทศ เยี่ยมชมชั้นเรียนของครูอย่างสม่ำเสมอ เพื่อรับทราบปัญหาตามสภาพจริงที่เกิดขึ้น และประชุมหารือร่วมกับครู เกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการจัดการเรียนการสอนโดยกำหนดแผนการนิเทศในช่วงเวลาที่ เหมาะสม โดยการร่วมมือกันระหว่างเขตพื้นที่ โรงเรียน เครือข่าย ติดตามให้กำลังใจในพื้นที่จริงเพื่อเป็นการสร้างขวัญกำลังใจและมอบรางวัลครูต้นแบบบนพื้นที่สูงและมีจัดทำข้อมูลสารสนเทศเพื่อวางแผนการนิเทศและจัดทำ เครื่องมือประเมินผลและนำผลมาสะท้อน ปรับปรุงเพื่อพัฒนาต่อซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เสาวณี สิริสุขศิลป์ (2566) ที่ได้กล่าวว่า การนิเทศเป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา เพื่อการพัฒนาปรับปรุงประสิทธิภาพการศึกษาและการเรียนการสอนช่วยให้ครูเกิดความเจริญงอกงามทางวิชาชีพ ทางการศึกษา โดยการแนะนำช่วยเหลือจากผู้นิเทศไปสู่ผู้รับการนิเทศเป้าหมายเป็นการมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาและผู้เรียนเกิดการเรียนรู้สูงสุด สอดคล้องกับแนวคิดของ Glatthorn, & Jailall (2009) ที่ได้กล่าวว่า การนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นกระบวนการที่ผู้บริหารสถานศึกษาทำหน้าที่เป็นผู้นำหลักสูตรโดยสนับสนุน และส่งเสริมการเรียนการสอนเพื่อเกิดประสิทธิภาพสูงสุดในกระบวนการเรียนรู้ การนิเทศภายในเน้นการปรับปรุง คุณภาพการสอน พัฒนาผู้สอนและการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาและสอดคล้องกับแนวคิด ของ เก็จกนก เอื้อวงศ์ (2562) ที่ได้กล่าวว่า การนิเทศการศึกษาระบบการในการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่าง ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้รับการนิเทศและบุคลากรทางการศึกษาให้พัฒนาการเรียนการสอนและปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดความงอกงามทางวิชาชีพทางการศึกษา ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาและคุณภาพ ผู้เรียนให้เป็นที่ไปตามเป้าหมายทางการศึกษา และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วัชรา เล่าเรียนดี (2560) ที่ได้วิจัย เรื่อง การนิเทศการสอนเป็นกระบวนการหนึ่งของการจัดการศึกษาที่มุ่งปรับปรุงกระบวนการสอนและกระบวนการ เรียนรู้ในชั้นเรียนและส่งเสริมพัฒนาความเจริญก้าวหน้าในวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่องที่ส่งผลโดยตรงต่อผลการเรียนรู้ ของผู้เรียนในการพัฒนาพฤติกรรมจัดการเรียนการสอนต้องอาศัยวิธีการหลากหลายวิธีและวิธีการหนึ่งที่จะ ช่วยเหลือครูให้สามารถปรับปรุงและพัฒนาตนเองพัฒนางานการจัดการเรียนการสอนในวิชาชีพของตนเองได้ อย่างต่อเนื่องและเกิดประสิทธิผลสูงสุดต่อผู้เรียนคือการนิเทศการสอนซึ่งอาจเป็นวิธีการนิเทศรายบุคคลหรือ วิธีการนิเทศรายกลุ่มที่สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของครูโดยใช้เทคนิควิธีการนิเทศที่หลากหลาย เน้นความร่วมมือกันระหว่างบุคลากรในโรงเรียนในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรตัญ หนูทอง (2563) ที่ได้วิจัยเรื่อง กระบวนการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายบางแพ 2 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 จากผลการวิจัยพบว่า กระบวนการนิเทศของโรงเรียน ในกลุ่มเครือข่ายบางแพ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ทั้ง 6 ด้าน โดยเรียงมีขมิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยตามลำดับ ดังนี้ ด้านการประสานงาน ด้านการอำนวยความสะดวก ด้านการจัดลำดับความสำคัญของงาน ด้านการออกแบบวิธีการทำงาน ด้านการจัดสรรทรัพยากร และด้านการประเมิน สภาพงาน

2.5 ด้านการพัฒนาสื่อวัตกรรมการและเทคโนโลยีของโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร พบว่า มีระดับการปฏิบัติต่ำสุด โดยผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร ไว้ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาพาครูไปดูงานโรงเรียนต้นแบบ DLTV หรือโรงเรียนขนาดเล็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางไกลผ่านดาวเทียม นำความรู้ ประสบการณ์ ความเข้าใจมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้ครูเลือกใช้สื่อ DLTV และ DLICT ตามความพร้อมของโรงเรียน โดยผู้บริหารมีการกำกับติดตามอย่างสม่ำเสมอ นำผลการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค ความสำเร็จผ่านกิจกรรม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระบบ PLC ร่วมกันอย่างจริงจัง จัดให้มีการประกวด Best Practice ใช้สื่อ DLTV ดีเด่นของครูผู้สอน มีการมอบรางวัลเป็นการสร้างแรงจูงใจให้กับครูที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีเด่นผ่านการใช้สื่อ DLTV และสื่ออื่น ๆ ที่เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Mayer (2005) ที่ได้กล่าวว่า สื่อการเรียนรู้หมายถึงเครื่องมือหรือทรัพยากรที่ใช้ในกระบวนการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน สื่อการเรียนรู้สามารถเป็นได้ทั้งเชิงพิมพ์และดิจิทัล และเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การสร้างความเข้าใจ การกระตุ้นความสนใจ การพัฒนาทักษะและการแก้ปัญหา สอดคล้องกับแนวคิดของ รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2565) ที่ได้กล่าวว่า การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) โดยปกติมุ่งผลด้านขยายโอกาสทางการศึกษาเชิงปริมาณ มีส่วนช่วยทำให้นักเรียนในชนบทที่ห่างไกล ในสถานศึกษาที่อยู่พื้นที่ห่างไกล ทุรกันดาร บนเขา บนดอย บนเกาะ ลักษณะต่างกันในแต่ละพื้นที่ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าถึงโอกาสทางการศึกษา เป็นลักษณะที่จัดการศึกษาในระบบชั้นเรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ดีและมีคุณภาพอย่างทั่วถึง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วันทนิกา เพ็ญเวียง (2564) ที่ได้วิจัยเรื่อง การจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (Distance Learning Television: DLTV) เพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านป่าซาง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยมีคะแนนก่อนเรียนเฉลี่ยร้อยละ 30.33 หลังเรียนเฉลี่ยร้อยละ 78 ซึ่งมีความก้าวหน้าเฉลี่ยร้อยละ 47.66 มีคุณภาพโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก และจากการประเมินผลงานการเขียนเรื่องสั้น ๆ ประกอบภาพจากสำนวน สุภาษิตและคำพังเพยของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่ามีคุณภาพโดยรวมอยู่ในระดับดีมากและสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Omany (2019) ที่ได้วิจัยเรื่อง การใช้การสะท้อนเพื่อปรับปรุงการจัดส่งหลักสูตรการเรียนทางไกลกรณีศึกษาการสอนหลักสูตรระบบสารสนเทศเพื่อจัดการเรียนรู้ จากผลการวิจัยพบว่า การไตร่ตรอง อย่างกระตือรือร้นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะที่รวบรวมจากนักเรียนสามารถปรับปรุงคุณภาพการสอนและนำไปสู่ความเข้าใจที่ดีขึ้นสำหรับนักเรียน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัยพบว่า ด้านการพัฒนาสื่อวัตกรรมการและเทคโนโลยีเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร ให้ครูใช้สื่อที่เหมาะสมตามความพร้อมของบริบท โดยผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการกำกับติดตามอย่างสม่ำเสมอ นำผลการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค ความสำเร็จ

ผ่านกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กิจกรรม PLC ร่วมกันอย่างต่อเนื่องและส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรม ฝึกปฏิบัติการ ศึกษาดูงาน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันและส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนในรูปแบบ Active Learning เพื่อสร้างการเรียนรู้ ความสนใจที่ดี มีการจัดประกวด Best Practice และการใช้สื่อ นวัตกรรม ดีเด่น เพื่อสร้าง คุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้

2. จากผลการวิจัย พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก ควรจัดอบรมให้ความรู้ กำหนดให้มีการศึกษาดูงานโรงเรียน ต้นแบบและกำกับติดตามการพัฒนาหลักสูตรและใช้หลักสูตรของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความรู้ความ เข้าใจและให้การดำเนินงานของโรงเรียนพื้นที่พิเศษเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก

2. ควรศึกษากลยุทธ์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก

เอกสารอ้างอิง

- กนกวรรณ ยมจันทร์. (2560). *แนวทางการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- เก็จกนก เอื้อวงศ์. (2562). การชี้แนะ: การประยุกต์ใช้เพื่อการนิเทศการศึกษา Coaching: An Application for Educational Supervision. *วารสารศึกษาศาสตร์ มสธ.*, 9(2), 7 - 10.
- ขวัญข้าว ชุ่มเกษรกุลกิจ. (2560). *แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต]. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จักร พรสุภาพ. (2560). *การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในอำเภอสะเมิง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จิตติมา วรรณศรี. (2566). *การบริหารจัดการสู่คุณภาพผู้เรียนและสถานศึกษา*. พิษณุโลก: รัตนสุวรรณการพิมพ์.
- จิณณวัตร ปะโคทัง. (2561). *ภาวะผู้นำยุคดิจิทัล สำหรับผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ*. อุบลราชธานี: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- โชติกา ภาชีผล. (2560). *การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ Learning Measurement and Evaluation*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไชยา ภาวะบุตร. (2565). *ภาวะผู้นำทางวิชาการ (พิมพ์ครั้งที่ 3)*. สกลนคร: สมศักดิ์การพิมพ์.
- ธริศร เทียบปาน. (2561). *การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาในเขตจังหวัดภาคใต้*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- ธีระ รุญเจริญ. (2562). *ลักษณะความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่ดีของสถานศึกษา*. (ม.ป.ท.).
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2565). *การบริหารงานวิชาการ เพื่อการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาในวิถีชีวิตใหม่*. สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- วรรณ หนูทอง. (2563). *กระบวนการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายบางแพ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรีเขต 2*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วัชร เล่าเรียนดี. (2560). *การนิเทศการสอน สาขาหลักสูตรและการนิเทศ*. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วันทนิกา เพ็ญเวียง. (2564). *การจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้ DLTV เพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.

- วิทยา จันทร์ศิลา. (2561). *การบริหารสถานศึกษาบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร*. พิษณุโลก: รัตนสุวรรณการพิมพ์
- สมนึก ภัททิยธนี. (2565). *การวัดผลการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 4)*. กาฬสินธุ์: ประสานการพิมพ์.
- สถิรพร เขาวนชัย (2567). *การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน*. พิษณุโลก: การพิมพ์ต่อทคอม.
- สารินทร์ เอี่ยมครอง. (2561). *แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในจังหวัดชัยนาท สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- เสาวณี สิริสุขศิลป์. (2566). *ภาวะผู้นำทางการนิเทศการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 3)*. ขอนแก่น: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาดาก. (2565). *รายงานสรุปผลการทดสอบระดับชาติ (พ.ศ. 2560 - 2565)*. ดาก: กลุ่มบริหารงานบุคคล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาดาก.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2561). *แผนปฏิบัติการพัฒนาการศึกษาในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561*. กรุงเทพฯ: สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2561). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย. กระทรวงศึกษาธิการ. (2565). *การเรียนรู้ดิจิทัล เทคโนโลยี*. กรุงเทพฯ: สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2560). *แนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาแบบอิงมาตรฐาน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- อวัศยา แสงทอง. (2564). *การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนวัดจันทราวาส (ศุขประสารราษฎร์)*. [สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- Cronbach, L. J. (1951). Coefficient Alpha and the Internal Structure of Tests. *Psychometrika*, 16, 297 - 334. <https://doi.org/10.1007/BF02310555>.
- Glatthorn, A., & Jallall, J.M., (2009). *The Principal as Curriculum Leader Shaping What Is Taught and Tested* (3rd ed.). Thousand Oaks, CA: SAGE.
- Higgins, S. (2018). *A Recent Theory of Teaching Thinking*. in Laura Kerlake and Rupert Wegerif (Editors). *Theory of Teaching Thinking*. New York: Routledge.
- Kozma, R. B. (1991). Learning with Media. *Review of Educational Research*, 61, 179 – 211.
- Mayer, R. (2005). *Learning Instruction*. New Jersey: Pearson Education.

Omany, S. (2019). *Using Pronunciation to Organize The Delivery of Distance Learning Courses, Case Studies, Teaching and Learning of Computer Systems for Learning Management*. Retrieved October 13, 2024, from <https://www.scholarship.in.th/26-journal-citations>.

Wiles, J.W., & Bondi, J.C. (2011). *Curriculum Development: A Guide to Practice* (9th ed.). Boston, MA: Allyn & Bacon.